

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6MCdo/3/2011
Identifikačné číslo spisu:	1109236820
Dátum vydania rozhodnutia:	28.03.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:1109236820.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej V. A., bývajúcej v A., proti povinnej P. F., bývajúcej v A., zastúpenej JUDr. Romanom Hošovským, advokátom so sídlom v Bratislave, Mikulášska 1/a, o vymoženie 9 441,74 EUR, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 3 Er 893/2009, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I z 5. februára 2010 č. k. 3 Er 893/2009-32 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 5. februára 2010 č. k. 3 Er 893/2009-32 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Oprávnená podala dňa 1. októbra 2009 u súdneho exekútora JUDr. Ivana Nestora, so sídlom exekútorského úradu v Bratislave, Haburská 49/A, návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie sumy 9 441,74 EUR. V návrhu uviedla, že uznesením Okresného súdu Bratislava I z 21. apríla 2008 č. k. 9 C 280/1992-638, ktoré nadobudlo právoplatnosť 20.5.2009 a vykonateľnosť 25.5.2009, bola povinná uložená povinnosť zaplatiť jej uvedenú sumu ako náhradu trov konania, no povinná tento dlh nesplnila.

Po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie Okresným súdom Bratislava I súdny exekútor upovedomil povinnú o začatí exekúcie na vymoženie dlžnej sumy. Proti upovedomeniu o začatí exekúcie podala povinná námietky, v ktorých poukazovala na to, že proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I z 21. apríla 2008 č. k. 9 C 280/1992-638 podala odvolanie a nemala vedomosť ako Krajský súd v Bratislave o tomto odvolaní rozhodol. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 25. februára 2009 sp. zn. 4 Co 221/08 a 4 Co 222/08, ktorým malo byť potvrdené označené uznesenie okresného súdu jej totiž nebolo riadne doručené, pretože v čase doručovania sa v mieste doručenia nezdržovala. Vykonávané rozhodnutie sa tak dosiaľ nestalo vykonateľným.

Okresný súd Bratislava I uznesením z 5. februára 2010 č. k. 3 Er 893/2009-32 námietky povinnej proti exekúcii zamietol. Zároveň rozhodol o povinnosti povinnej zaplatiť súdny poplatok za konanie o

námietkach v sume 566 EUR do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Zamietnutie námietok odôvodnil tým, že exekučné konanie prebieha na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava I z 21. apríla 2008 č. k. 9 C 280/1992-638, ktoré v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 25. februára 2009 sp. zn. 4 Co 221/08 a 4 Co 222/08 nadobudlo právoplatnosť dňa 20.5.2009 a vykonateľnosť dňa 25.5.2009, že povinná nepreukázala nezdržovanie sa v mieste svojho trvalého bydliska v čase doručovania uznesenia krajského súdu a že nie je v kompetencii súdu v exekučnom konaní posudzovať právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu.

Na základe podnetu povinnej podal proti označenému uzneseniu okresného súdu (proti ktorému v časti zamietnutia námietok odvolanie nebolo prípustné) mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Žiadal, aby dovolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vyčítal okresnému súdu tzv. inú vadu konania spočívajúcu v nesprávnom postupe tohto súdu, keď nevykonával žiadny úkon na zistenie okolností doručenia exekučného titulu povinnej. V súvislosti s tým poukazoval na ustálenú judikatúru (stanovisko Najvyššieho súdu ČR Cpj 159/79 uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov v SR č. 21/1981), podľa ktorej aj v exekučnom konaní treba skúmať, či listina, ktorá je exekučným titulom a je po formálnej stránke opatrená doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti, je právoplatná a vykonateľná aj po materiálno-právnej stránke, t. j. napríklad či v prípade pochybností bolo súdne rozhodnutie riadne doručené. Namietal tiež nedostatočné odôvodnenie uznesenia okresného súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu povinnej (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie okresného súdu a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

Podľa § 50 ods. 1 veta prvá zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov povinný môže vzniesť u exekútora povereného vykonaním exekúcie do 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie námietky proti exekúcii, ak po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhateľnosti, alebo ak sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná.

V zmysle citovaného ustanovenia § 50 ods. 1 veta prvá Exekučného poriadku okolnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti nároku a dôvody pre ktoré je exekúcia neprípustná, sú zároveň dôvodmi na zastavenie exekúcie v ktoromkoľvek jej štádiu (§ 57 ods. 1 písm. a/, b/ a g/). Patrí teda medzi ne aj nedostatok formálnej alebo materiálnej vykonateľnosti rozhodnutia. Pokiaľ povinný v námietkach proti exekúcii namieta nedostatok riadneho doručenia exekučného titulu, t. j. jeho formálnu nevykonateľnosť, je exekučný súd povinný vykonať šetrenie na túto okolnosť. Túto povinnosť možno vyvodiť zo zásady spravodlivej ochrany práv účastníkov exekučného konania vyplývajúcej z § 1 O.s.p., ktorý v zmysle § 251 ods. 4 O.s.p. platí aj pre exekučné konanie.

Exekučný súd nie je viazaný potvrdením o vykonateľnosti, preto je oprávnený sám preskúmať, či rozhodnutie je skutočne vykonateľné. To platí tým viac v štádiu exekučného konania, v ktorom je namietaná spôsobilosť rozhodnutia byť exekučným titulom. Pri skúmaní, či rozhodnutie, na základe ktorého sa má vykonať exekúcia, bolo povinnému riadne doručené, vychádza zo skutočností vyplývajúcich z obsahu spisu, v ktorom bolo rozhodnutie vydané, prípadne zo skutočností o okolnostiach doručenia, zistených pomocou šetrenia, ktoré vykonal. Nejde pri tom o posudzovanie obsahovej správnosti rozhodnutia, ale o skúmanie jeho formálnej vykonateľnosti.

V preskúmvanej veci napriek námietkam povinnej o tom, že jej nebolo riadne doručené uznesenie krajského súdu, ktorým malo byť rozhodnuté o jej odvolaní proti uzneseniu okresného súdu o uložení povinnosti zaplatiť oprávnenej vymáhanú sumu, pretože sa v čase doručovania v mieste doručenia nezdržovala, nevykonával exekučný súd na túto okolnosť žiadne šetrenie. Tým zaťažil konanie vadou zakladajúcou dôvodnosť podaného mimoriadneho dovolania. Dovolaciemu súdu tak neostalo iné, len

napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

V súvislosti s posudzovaním riadneho doručenia rozhodnutia dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že zákonná konštrukcia umožňujúca náhradné doručenie v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p. vychádza z toho, že adresát sa v dobe doručenia (t.j. v konkrétny deň) skutočne zdržuje v mieste doručenia. Aj keď tento pojem nie je výslovne definovaný, zjavne sa jedná o miesto, kde by adresát mohol byť v rozhodnej dobe doručovateľom zastihnutý, a to buď priamo, alebo aspoň prostredníctvom upovedomenia o uložení zásielky, ak bolo urobené vhodným spôsobom.

Pri doručovaní poštou sa miesto, deň a spôsob doručenia preukazuje zásadne doručenkou, ktorú pošta vracia späť odosielateľovi (odosielajúcemu súdu). Príslušnou poštou vystavená doručenka zachytávajúca postup pri doručení, vrátane údajov vyžadovaných ustanovením § 47 ods. 2 O.s.p., potvrdzuje to, čo je v nej uvedené, pričom v zmysle ustanovenia § 45 ods. 2 O.s.p. (účinného od 1.7.2007) údaje uvedené na doručenke sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak. Tento dôsledok však môže nastať len vo vzťahu k tomu, čo je na doručenke skutočne uvedené. Pokiaľ doručenka neobsahuje údaj, že sa adresát v mieste doručenia zdržoval, nie je osvedčené, či táto podmienka náhradného doručenia je splnená. V takomto prípade je povinnosťou súdu vykonať šetrenie na zistenie jej splnenia, pričom nie je povinnosťou účastníka, ktorému bolo doručované, navrhnúť dôkazy na preukázanie svojho prípadného tvrdenia, že sa v čase doručovania v mieste doručenia nezdržoval (účastník nemá povinnosť preukazovať opak toho, čo nie je uvedené na doručenke, teda o čom neplatí predpoklad pravdivosti). Záver súdu o účinnom náhradnom doručení je možný, len ak je zistené, že adresát sa v mieste doručenia v čase doručovania zdržoval a mal tak reálnu možnosť dozvedieť sa, že bude vykonaný opätovný pokus o doručenie v deň a hodinu uvedenú v oznámení doručovateľa.

Dovolací súd poznamenáva, že si je vedomý obtiažnosti, ba až praktickej nemožnosti zisťovania podmienky pre uplatnenie fikcie náhradného doručenia, spočívajúcej v zdržovaní sa adresáta písomnosti v mieste doručenia pri prvom neúspešnom pokuse o doručenie. Pokiaľ však táto okolnosť zostáva legislatívou nepovšimnutá, potom pri nesplnení tejto podmienky, nevyhnutnej pre využitie zákonnej konštrukcie náhradného doručenia v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p., neostáva súdu iné, než doručiť písomnosť určenú do vlastných rúk inými zákonom stanovenými spôsobmi.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 :0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.